

Hans Hällgren

Från: Erik Elvers [e.elvers@bredband.net]
Skickat: den 10 augusti 2007 16:13
Till: Peter du Rietz
Ämne: Re: SV: ADB-minnen från 70-talet

Ja, det går bra.
M v h Erik Elvers

At 15:37 2007-08-10 +0200, you wrote:

Hej Erik!

Tack för din berättelse. Den kommer nu arkiveras för att i framtiden vara tillgänglig för forskare, studenter, journalister och andra som vill skapa sig en bild av hur datorerna blev en del av vårt samhälle.

Vi vill gärna att dessa berättelser även ska kunna vara tillgängliga via webben, dels på vår webbplats www.tekniskamuseet.se men även på en ny webbplats som vi driver tillsammans med Dataföreningen: www.ithistoria.d4d.se/.

Därför vill jag fråga dig om vi har ditt samtycke till att publicera din berättelse på dessa webbplatser.

Med vänlig hälsning

Peter Du Rietz

Tekniska museet

-----Ursprungligt meddelande-----
Från: Zenita Fové
Skickat: den 6 augusti 2007 10:18
Till: Peter du Rietz
Ämne: VB: ADB-minnen från 70-talet

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: Erik Elvers [<mailto:e.elvers@bredband.net>]

Anslaget den: den 2 augusti 2007 19:45

Anslaget i: Registratorn

Konversation: ADB-minnen från 70-talet

Ämne: ADB-minnen från 70-talet

Jag har sett någon notis att Tekniska Museet tänker dokumentera minnen från

den ganska tidiga datoreran (före 1980 om jag minns rätt), så jag sänder några rader.

Jag läste numerisk analys / databehandling på Stockholms Universitet omkring 1968. Databehandlingen innehöll bl a programmering, först i Algol

(Algorithmic Language), sedan i Fortran (Formula Translation) och Assembler

(maskinnära språk). Några inlämningsuppgifter i programmering skulle göras,

de stansades på hålkort och lades i en låda i en fönstersmyg där man sedan

kunde hämta resultatet (utskrift på papper) nästa dag. Om programmet innehöll fel gick man ner i stansrummet och gjorde nya hålkort i stället för de felaktiga.

Ett par år senare, 1972, började jag arbeta som aktuarie på ett stort försäkringsbolag. Vi var då relativt få, framför allt de yngre aktuarierna,

utanför den egenliga dataavdelningen (Systemtjänst) som programmerade själva. De programmeringsspråk vi aktuarier använde var Fortran och PL/I

(Programming Language I (romersk etta!)) för våra beräkningsprogram, medan

Systemtjänst som ansvarade för de administrativa programmen i stor utsträckning använde COBOL (Common Business Oriented Language). Hålkorten regerade alltjämt, och man lämnade in sina kortbuntar till datahallen varefter en äldre herre kom upp några timmar senare med resultatet. Ett speciellt program vi använde för att undersöka riskrelationer mellan olika grupper av försäkringstagare fick vi dock bara köra på natten eftersom det krävde så mycket utrymme att det skulle störa produktionen om det kördes på dagtid, det krävde 103 kilobyte (ja, kilo-!!!).

På aktuarieavdelningen, med ca 15 anställda, fanns även en rapportterminal, en dataskärm (Alfaskop) där man kunde titta på tabeller med ekonomiska data (inbetalda premier, antal skador, skadekostnader osv). De uppgifterna uppdaterades ett par veckor in i varje månad med data t o m föregående månadsskifte. Det tog alltså ca 15 dagar att få de uppgifterna tillgängliga. När uppdateringen körts skyndade sig alla aktuarierna till skärmen och skrev av siffrorna på papper för att sedan gå in och handräkna på dem.

Jag kan inskjuta att det på avdelningen fanns en (1) elektronisk räknemaskin. Den var något större än en A4-pärm och hade kostat ca 30 tkr när den skaffades 1969 (i 69 års priser). På den kunde man kvadrera och dra kvadratrötter. Övriga räkneapparater var elektromekaniska Facitsnurror där de flesta hade automatisk multiplikation och division. Några av de äldre aktuarierna hade dock inte automatisk multiplikation utan multiplicerade genom att trycka ner en tangent så att en vals snurrade runt, och de hade

i

fingrarna hur länge de skulle trycka för att valsen skulle snurra rätt antal gånger.

Hålkorten försvann omkring 1978 (jag minns att jag 1977 gjorde en omfattande analys med indata på 18000 hålkort som var en av de sista på det mediet).

Erik Elvers